

TRAVMATOLOGIK SHOSHILINCH HOLATLARDA SUN'IY INTELLEKTGA ASOSLANGAN TRIAJ TIZIMLARINING DIAGNOSTIK ANIQLIGI VA TEZKORLIGI

Xolmatov Azizjon Azimovich

RShTYoIM Andijon filiali bo'lim mudiri,

ADTI Bolalar travmatologiya va

ortopediya, neyroxirurgiya kafedrası assistenti.

Annotatsiya

Ushbu tezisda travmatologik shoshilinch holatlarda sun'iy intellektga asoslangan triaj tizimlarining diagnostik aniqligi va tezkorligi o'rganildi. Tadqiqot Andijon viloyati shoshilinch tez tibbiy yordam markazi misolida olib borilib, an'anaviy triaj yondashuvlari bilan sun'iy intellekt asosidagi erta triaj tizimlari qiyosiy tahlil qilindi. SI algoritmlari bemorning yoshi, jarohat mexanizmi, hayotiy ko'rsatkichlar va klinik belgilar asosida holatning og'irlik darajasini avtomatlashtirilgan tarzda aniqlashga mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, travmatologik shoshilinch holat, erta triaj, diagnostik aniqlik, klinik qaror qabul qilish, shoshilinch tibbiy yordam..

Asosiy qism

Travmatologik shoshilinch holatlar shoshilinch tibbiy yordam tizimida eng yuqori xavfli va hayotiy ahamiyatga ega bo'lgan vaziyatlar qatoriga kiradi. Bunday holatlarda bemorlarning hayotini saqlash va jiddiy asoratlar rivojlanishini oldini olish uchun ularni o'z vaqtida va to'g'ri ustuvorlik darajasi bo'yicha saralash, shoshilinch diagnostika o'tkazish va tezkor klinik qaror qabul qilish muhim ahamiyatga ega. An'anaviy triaj yondashuvlari ko'p

hollarda shifokor va feldsherlarning klinik tajribasiga, bilim darajasiga hamda subyektiv bahosiga tayanadi. Bu esa ba'zan vaqt yo'qotilishiga, diagnostik xatoliklarga va og'ir holatlarni noto'g'ri past ustuvorlikka kiritish xavfini oshiradi. Natijada, bemorlarning shoshilinch bo'limlarda saralash sifati pastligi kasallik oqimining og'irlashishiga va davolash natijalarining salbiylashishiga olib kelishi mumkin.

So'nggi yillarda tibbiyot sohasida raqamli transformatsiya va sun'iy intellekt texnologiyalarining keng qo'llanilishi shoshilinch yordam sifatini oshirishga yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Sun'iy intellekt algoritmlari katta hajmdagi klinik ma'lumotlarni qisqa vaqt ichida tahlil qilishi, bemorning holatini ob'ektiv baholashi va ehtimoliy xavflarni prognoz qilishi mumkin. Shu sababli, travmatologik shoshilinch holatlarda SI asosidagi erta triaj tizimlarini joriy etish ilmiy va amaliy nuqtai nazardan dolzarb masala hisoblanadi.

Mazkur tezisda travmatologik shoshilinch holatlarda sun'iy intellektga asoslangan triaj tizimlarining diagnostik aniqligi va tezkorligi o'rganildi. Tadqiqot Andijon viloyati shoshilinch tez tibbiy yordam markazi misolida olib borildi. Tadqiqotda bemorlar ikki guruhga ajratildi: an'anaviy triaj yondashuvi asosida baholangan bemorlar va sun'iy intellekt asosidagi erta triaj qo'llanilgan bemorlar. Sun'iy intellekt algoritmlari bemorning yoshi, jarohat mexanizmi, hayotiy ko'rsatkichlar, klinik belgilar, shuningdek, laborator ma'lumotlarni tahlil qilib holatning og'irlik darajasini avtomatlashtirilgan tarzda aniqlashga yo'naltirilgan.

Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, sun'iy intellekt asosidagi triaj tizimlari triaj va klinik qaror qabul qilish vaqtini sezilarli darajada qisqartirdi. An'anaviy triajda o'rtacha triaj vaqti $8,7 \pm 2,1$ daqiqa bo'lgan bo'lsa, SI asosida bu ko'rsatkich $3,9 \pm 1,2$ daqiqaga kamaydi. Natijada dastlabki diagnostika va davolash choralarini boshlash tezligi ikki barobar oshdi. Shu bilan birga, diagnostik aniqlik oshib, og'ir travmatologik holatlarni noto'g'ri

past ustuvorlikka kiritish holatlari kamaydi. Bu esa bemorlarni o'z vaqtida reanimatsiya yoki ixtisoslashtirilgan davolash bo'limlariga yo'naltirish imkonini kengaytirdi.

Shuningdek, sun'iy intellekt asosidagi triaj tizimi tibbiyot xodimlarining ish samaradorligini oshirib, qaror qabul qilish jarayonini yengillashtirdi. Tibbiyot xodimlari o'z vaqtida va aniq ma'lumot asosida qaror qabul qilish imkoniga ega bo'ldi, bu esa shoshilinch yordam sifatini yaxshilashga va ish yukini optimallashtirishga xizmat qildi.

Xulosa qilib aytganda, travmatologik shoshilinch holatlarda sun'iy intellektga asoslangan triaj tizimlari diagnostik aniqlik va tezkorlikni oshirish orqali shoshilinch tibbiy yordam samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi. Ushbu texnologiyalarni amaliyotga joriy etish travmatologik yordam sifatini oshirish, bemor xavfsizligini ta'minlash va shifokor ish samaradorligini optimallashtirishda istiqbolli va innovatsion yo'nalish hisoblanadi. Shu bilan birga, kelgusidagi tadqiqotlar boshqa hududlarda va turli klinik sharoitlarda sun'iy intellekt tizimining samaradorligini baholash va standartlashtirishga qaratilishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Temirova Z. A. TEACHING MEDICAL INFORMATION TECHNOLOGIES USING MODERN ELECTRONIC LEARNING PLATFORMS //Лучшие интеллектуальные исследования. – 2025. – Т. 58. – №. 5. – С. 382-385.
2. Temirova Z. A. et al. THE USE OF DISTANCE LEARNING IN MEDICAL EDUCATION //Экономика и социум. – 2023. – №. 11 (114)-1. – С. 424-426.
3. Temirova Z. A. et al. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING INFORMATICS TO FOREIGN STUDENTS //Экономика и социум. – 2023. – №. 12 (115)-2. – С. 513-515.

4. Komilova D. T. et al. THE ROLE OF BIOETHICS IN MODERN MEDICAL PRACTICE //Экономика и социум. – 2022. – №. 9 (100). – С. 109-112.
5. Temirova Z. A. THE MAIN FEATURES OF INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGY //Экономика и социум. – 2022. – №. 11-2 (102). – С. 218-221.
6. Temirova Z. A. SOME ISSUES OF THE FORMATION OF THE SUBJECT AREA OF BIOPHYSICS //Экономика и социум. – 2021. – №. 11-1 (90). – С. 552-555.
7. Xudayberdieva X. U., Komilova D. T., Temirova Z. A. PROBLEM SITUATION AS BASIC ELEMENT TECHNOLOGY OF PROBLEM EDUCATION //Экономика и социум. – 2022. – №. 11-2 (102). – С. 272-275.
8. YULCHIYEVA Z., TEMIROVA Z. RAQAMLASHTIRILGAN TA'LIM SHAROITIDA KASB-HUNAR TA'LIMI O 'QUVCHILARINING MEDIASAVODXONLIK KO 'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH //«АКТА NUUZ». – 2025. – Т. 1. – №. 1.10. – С. 223-226.